Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі:
KZ45VPY00102718
2018

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Баяндама: «Балабақша тәрбиесіндегі ойын өткізу бағыттары»

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
06.06.2018	https://bilimger.kz/39302/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Акмурадова Айжан

Балабақшада тәрбиелеуде ойын өткізу бағыттары

Мектепке дейінгі педагогиканың теориялық және практикалық мақсаты болу, ол — жас ұрпақты жан — жақты тәрбиелеу, ой — өрісін, сана — сезімін кеңейте, өмірге қажетті білім-дағдыларға үйрету.

Ұлы педагог А. С. Макаренко айтқандайбаланыңөміріндеойынныңзормаңызы бар, үлкендерүшінжұмыстың, қызметтіңмаңыздықандайболса, балаларүшінойынныңмаңызысондайболады. Сондықтанболашаққайраткерді баулу алдыменойынүстіндежүргізіледі. Ойынныңбарысында бала жан — жақтытәрбиеалады, табиғиәрекет, көптегенмағлұматбереді.

Балалыққақ — бұлқызықты ел. Бұлелдебәріболады. Әлсізқорғаныжоқтамықтықайраттыболады, ішпыстыратынжәнеқызықтыемеснәрселеркөңілдіжәнеқызғылықтыболыпшығады. Бұлелдеәр бала өзініңжаманқылықтарынжеңебіледі, айналасынөтеәдемі, таңғаларлықтайашыққызықтықылады. «Меніменойнашы» дегенбізжиіестимізбалалардан. Бізойнауғакелісімбергенкездебір минут қасқыр, дәрігер. Дүкеншіболыпойнасақ бала қуаныпқалады.

Балаларқиялдауарқылытүрліойыншығарады. Ойынарқылыбалалардыңшығармашылықой — қиялы, елестетуішарықтайды. Тәрбиелейтінжәнедамытатынойындардыұмытпағанжөн, бұлойындарбаланыңөмірінсақтайды. Әдемі, ақылды, денісаубаланыкөру, қасында болу біздіңәрқайсымыздыңарманымыз.

Бала өмірініңалғашқыалты — жетіжылыоныңөсіпжетілуіндегіеңжауаптыкезең, бұлкездеақыл — ой қабілеті, адамгершіліkқасиеттері,

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

эстетикалықсезімдеріқалыптасады. Баланыңадамретіндеқалыптасуының осы жақтарықызықты, мазмұндысабақ, еңбекойынпроцесіндетәрбиеленеді.
Ойын — тәрбиелеудегіеңтізімдіамалдардыңбірі. «Балабақшадатәрбие беру программасында» баланыңденесі мен психикалықжетілуі, жекебасыныңдамуыүшін, балаларқоғамыныңқалыптасуыүшінойынныңүлкенмаңызы бар.Бала ойынарқылықүш — жігерінжаттықтырып, қоршағанзаттар мен құбылыстардыңақиқатсырынұғынып, еңбекдағдысынүйренебастайды, яғниболашаққайраткердіңтәрбиежолытәлімдікөнегесіойыннанбасталады. Үлкендеркөбінеойланбаймызнені, қашан, қалай, қаншауақытбаламенжұмысжасауға, олардыжылдамзаттардыңбәрінесебепболатын — ойын.
Ойын — бұлжақсытәрбиеші. Ойынныңарқасындажан — жағынқоршаған ел балағақостаушыболыптабылады. Еңнегізімектепжасынадейінгі бала ескірлі, белсенді, ой, түсінігі мол болу қажет. Мектептеолжақсыоқидыегерөзініңтәртібінбасқарабілсе, бірмақсатқажетеміндегенынтасыболса, осы сапарларқажет. Біріншімақсат осы сапардыбаланыңбойындадамытуымызқажет. Еңтиімдісіойын — сабақтарұйымдастырубалағақызықты. Ойын — тәрбиеніңпәрмендіқұралдарыныңбірі. Ойынпроцесіндебалалардыңжағымдымінез — құлықбелгілері, адалдықмақсатқажетугеталпынушылық, көпшілікмүддесімcounsанасушылықсияқтықасиеттердіқалыптасады. Ойындартәрбиешініңкөмегіменәртүрліқызметбабындақолданылады. ПрезиденттіңелгеарнауындаҚазақстанхалқынаайтылған: «Салауаттыөмірсалтынқалыптастыру, ынталандыру, мынаыңғайғабағытталған, әрқайсымызденешынықтыружаттығуларыменжұмысжасаумызкерек. Біздіңстратегиямызкүресужөніндежәнеденсаулықтынығайтужанысауадамныңөміргеқұштарлығы да, еңбеккеынтасы да зор. Бізпедагогтар осы бағдарламағасүйенеотырыпҚазақстан — 2030 жылыбалалардыңденсаулығыннығайтужөніндеқимылдыойындардықосаүлкенжұмысжүргізу».
Қимылдыойындар — балалардыңденеқимылдарының (ептілік, шапшаңдылық, төзімділік) жетілдіруінкеңістіктібағдарлайбілуіндамытатынжарысэлементтері бар спорттықойындар, мазмұныалуантүрліқимылдыойындардыкеңіненпайдаланутқажет. Біріншіойындарарасындаережебойыншасюжеттік, сюжетсіз, аттракциондар. Сюжеттіойындарғатұрмыстақырыбынақатыстыойындар, өндірістік, құрылыстабиғиматериалдағыойындар, ойын — сауықтаржатады. Ойнаушылардыңіс — әрекетібір — біріментығызбайланыста.
Мысалы: «Жапалақтаржәнеқарлығаш», «Көбелектер мен гүлдер», «Алтынқақпа».
Ойын: «Алтынқақпа» (ойнау).
Сюжетсізойындардаіс — әрекетсюжеттіойнатылуыменбайланыспаған. Оларқимылқозғалыснегізіндежүргізіледі. Сюжетсізойындаркөптүргебөлінеді, соныңішіндеқуыспақ, жасырынбақ, ойындар. Оларсюжеттікойынғажақын, тек

бейнеұқсастығыжоқ, жарыстүріндежекежәнетоптасып, командағабөлініп («Заттыалмастыру», «Бәйге», «Күмісалу») эстафета жәнеойындартүрлізаттармен «орамалың», «доп», «резинка».

Аттракцион ойындарындажарыстүріндежүргізіледі «Көңілдіаспазшылар», «Жүргізуші».

Барлықойындарбалалардыңқимыл — қозғалысәрекетінөсіругебағытталған. Егер бала ертеңгіліукжасауғаерінсе, ондатәрбиешіонымен ойынойнапжіберугеболады. Ал бала болсабұлойынжаттығудықуанақабылдайды.

Мысалы: «Жаңақуыршақ» ойынжаттығу (5 — 7 жас). Мектепкедейінгібалалардыңденсаулығыннығайтуүлкенжәрдемберетінмузыкалық — ритмитикалықойындар.

Мысалы: «Алалама» осы сергітудіжасайық.

Балалардыңкөпуақытсабақалады.

Ойынретіндеоқытудакөптегендидактикалықойындарәртүрлісипаттағы (лото, домино, мозайка, т. б.) ұйымдастырыпосылардыойнайбілуінқалыптастыру.

Мысалы: «Өзіңқұрастыр», «Кілемдүкені», т. б балалардызаттыңпішінін, ойлауқабілетін, логикалықойларынжетілдіредіжәнегеометриялықпішіндер мен оныңтүр — түсіментаныстырады. Сонымeнқатароқытупроцесінде (ештеңеденойындар) қолдануғаболады. Барлықойыншықтардысатыпалумүмкінемес, сондықтанбалалармeнбірге, кезектіойынқұралдарындайындауғаболады, біздіқоршағанортаныайтып.

Бидайданойын (Золушка), жапырақтан (Алақан) ойыны, ілгекпен жіптен (Карусель) ойыны.

Ойындыкөне открытка, қорап, газеттерденжасауғаболады.

Еңнегізгі роль балалардыоқытудадамытушылықойындар, естесақтау, РТВ ойындары.

Логикалықойлауқабілетінебайланысты «Сиқырлышеңбер», «Не артық?», «Егіздер», «Төртбұрыштыжина». Сонымeнқатарсаусақойындарыноойнатуғаболады.

Мысалы: «Попугай», «Жоғалғанәріп», т. б.

Ойын — оқыту, өсіру, денсаулықтынығайтуменқатартәрбиелейді. Көпшілікадамдарарасындаөмірсүру, айналасынақайырымдыболуға, адал, қиналғанкездеқолұшын, жәрдемберугетәрбиелеу. Басқаадамныңсөзінтыңдауға, қуанышынбөлісуге, қиынжағдайдажәрдемберуге, өзойыменбасқаадамныңойынсалыстырабілугеосыныңбәрітәрбиеге, сыйластыққажатады, үлкенгежәрдемберіп, кішігеқамқорболуға (Не жақсы, не жаман) екенінайырабілугесахналықойынпайдалануғаболады

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.